
Li Romance de Photogen e Nycteris

**(Li Yuno del Jorne e li Yuna del
Nocte)**

---

de George MacDonald – 1882

Traduction in Occidental (Interlingue):
David MacLeod – 2019

I. Watho

ESSET un vez un sorciera qui desirat saver omnicos. Ma plu sagi li sorciera, plu durmen ella batte su cap contra li mur quande ella incontra it. Su nómine esset Watho, e in su mente trovat se un lupo. Ella cuidat se por nullcos, solmen por saver it. Su natura self ne esset cruel, ma li lupo hat fat la tal.

Ella esset alt e graciosi, con blanc pelle, rubi capilles, e nigri oculus, in quel trovat se un rubi foy. Ella esset rect e fort, ma quelevez customat cader curvat sur se self, sedent un moment con su cap tornat vers su epol, quam si li lupo hat exeat su mente e nu trovat se sur su dorse.

II. Aurora

TI ci sorciera fat du damas visitar la. Un ex ili apartenet al corte, e su marito hat esset misset ye un legation lontan e desfacil. Li altra esset un yun vidua quel marito hat recentmen morit, e qui desde tande hat perdit su vision. Watho fat las logiar in diferent partes de su castelle, e li un ne conosset li existentie del altre.

Li castelle stat ye li látere de un coline con un mild declive ad in un strett valley, in quel trovat se un rivere con un lapidettosi canalette e un cante incessant. Li jardin continuat til li rive, includet per alt mures, queles transeat li rivere e haltat ta. Chascun mur havet un duplic range de parapetes, e inter li parapetes esset un strett promenuore.

In li max alt etage del castelle, li Dama Aurora ocupat un spaciosi apartment con pluri chambres frontant li sude. Li fenestres projectet se quam orieles sur li jardin infra, e ex ili li spectacul esset splendid, e supra e infra, anc trans li rivere. Li látere vis a vis li valley esset scarpat, ma ne tre alt. In li

lontanie videt se cimes covrit con nive. Aurora tre rarmen forlassat li chambres, ma lor ventilat species, li paysage e ciel brilliant, li abundant luce del sole, li instrumentes musical, libres, picturas, curiositás, junt con li acompaniada de Watho, qui hat fat se charmant, impedit omni faditá. Quam manjage ella havet savagine e volallia plumat, quam trincage lacte, e un vin clar quel brilliat in li luce del sole.

Ella posedet un capillatura de yelb aurin, undulant e undetteant; su pelle esset blond, ne blanc quam ti de Watho, e su oculus posedet li blu del cieles a su max alt bluitá, su trates esset delicat ma fort, su munde grand e finmen curvat, u subrides frequentat.

III. Vesper

DETRA li castelle ascendet subitmen li coline; li turre in li nordest esset advere in contacte con li rocca e comunicat con su interiore. Nam in li rocca trovat se un serie de chambres, conosset solmen a Watho e li unic servitora quem ella fidet, nominat Falca. Un proprietario in témpores passat hat constructet ti chambres sequent li form de ti de un rey egyptian, e probabilmen con li sam dessine, nam in li centre de un ex ili stat alquicos quel solmen posset esser un sarcofago, ma it e altri chambres esset includet per mures. Lor láteres e tegmentes esset ciselat usante bass relief, e pictet in maniere curiosi. Ci li sorciera fat logiar li ciec dama, qui nominat se Vesper. Su oculus esset nigri, con cilies long e nigri; su pelle portat li aspect de argente obscurijat, ma con li max pur tinctura e textura; su capillatura esset nigri, fin e rectmen fluent; su trates esset exquisitmen format, dante un impression minu bell ma plu charmant; ella dat sempre li impression de voler reposar se por nequande plu levar se.

Ella ne savet que ella logiat in un tombe, benque ye vezes ella esset curiosi pro nequande har tuchat un fenestre. Un multità de sofas, covrit per li max rich seta, tam leni quam su propri guancie, esset preparat por que ella mey reposar se sur les, e li tapisses esset tam spess, que ella vell har posset jettar se self ucunc – convenient a un tombe. Li loc esset sicc e calentat, e astutmen perforat por lassar passar li aere, fante it sempre frisc, mancante solmen li luce del sole. Ta li sorciera nutrit la per lacte, e vin tam obscur quam un carbuncul, e granates, e purpur vinberes, e avies originant ex morassatri locs; e ella fat la audir lugubri aries, e fat lamentosi violines assister la, talmen mantenente la in un atmosfere de dolci tristesse.

IV. Photogen

WATHO in fine possedet su desire, nam sorcieras sovente aquisite to quel ili desira: li parturition de un splendid infanto per li bell Aurora. Just quande ascendet li sole, il apertet su oculos. Watho portat le ínmediatmen a un distant parte del castelle, e persuadet li matre que il plorat ne plu quam un sol vez, moriente in li moment de su nascentie. Superbordat per grive, Aurora forlassat li castelle tam rapidmen quam ella posset, e Watho nequande plu invitat la.

E nu li concerne del sorciera esset que li filio ne mey conosser li obscuritá. Ella exercit le til quande il in fine nequande dormit durant li jorne e nequande avigilat se durant li nocte. Ella nequande monstrat le nigri coses, e suciat que il mem ne mey vider falb colores. Ella nequande, tam mult quam possibil, lassat un ombre cader sur le, vigilante contra ombres quam si ili esset vivent entes qui posset nocer le. Li tot die il insolat se in li plen splendore solari, in li sam chambres u su matre hat logiat. Watho fat le aclimatar se al sole, til quande il

posset tolerar it plu mult quam quelcunc obscur-sanguinat africano. Durant li calidissim parte del die ella fat le desvestir se e posit le in it, por que il mey maturar quam un persic; e li infanto joyat se in it, e customat resister contra órdenes de vestir se denove. Ella usat su tot conossenties por far su muscules fort e elastic e velocimen responsiv – por que su anim, ella dit ridente, mey seder se in chascun fibre, esser in chascun parte, e vigil ye li moment vocat. Su capillatura esset de un rubi aure, ma su oculos obscurijat durant su crescentie, til quande ili esset tam obscur quam tis de Vesper. Il esset li max joyós de omni entes, sempre rident, sempre amant, poy un moment furiant, tande denove rident. Watho nominat le Photogen.

V. Nycteris

QUIN o six mensus pos li nascentie de Photogen, anc li tenebrosi dama parturit un bebé: in li ífenestrat tombe de un ciec matre, in li mort hora del nocte, sub li debil radies de un lampe in un alabastri globe, un filia venit al obscuritá con un plorada. E just quam ella nascet por li unesim vez, Vesper nascet por li duesim, passante in un munde tam ínconosset a ella quam ti ci a su filia – qui devet nascer ancor un vez ante posser vider su matre.

Watho nominat la Nycteris, e ella crescet tam quam Vesper quam possibil – in omnicos except in un particularitá. Ella posedet li sam obscur pelle, obscur cilies e broves, obscur capillatura, e aspecte mild e trist; ma ella posedet just li oculos de Aurora, li matre de Photogen, e si ili obscurijat durant que ella crescet, to significat solmen un plu obscur blu. Watho, con li auxilie de Falca, cuidat por ella max bon quam possibil – to es, max bon in sequentie de su propri planes – li punctu cardinal essente que ella nequande mey

vider un altri luce quam ti quel provenit de su lampe. Talmen su optic nerves, e advere su tot aparate visual, devenit plu grand e plu sensibil; su oculus, in facte, cessat lor crescentie just ante devenir tro grand. Sub su obscur capillatura e fronte e broves, ili semblat du rupturas in un nubosi ciel nocturn, tra queles regardettat li cieles del paradise in quel hay ni stellas ni nubes. Ella esset un tristmen pretti entette. Nequi in li tot munde except li du ta conosset li existentie de ti micri mus-volant. Watho acostomat la dormir durant li jorne e esser vigil durant li nocte. Ella docet la li musica, in quel ella esset expert, e docet la presc necos plu.

VI. Qualmen crescet Photogen

IN li incavatura in quel jacet li castelle de Watho trovat se alquo plu simil a un fende in un planura quam un valley inter colines, nam ye li cime de su scarp láteres, li sud e li nord, esset un plató, grand e larg. It esset covrit per rich herbe e flores, con boscage ci e ta, li externmen jacent colonia de un grand foreste. Ti herbosi planuras esset li max fin chass-terrenes del monde. Tra les migrat grand gregs de boves micri ma feroci, con bosses e crines vellut, anc antilopes e gnus, e li micrissim capreola, durant que in li boscages formicat savagi creaturas. Li tabelles del castelle esset provisionat precipue de ili. Li chef del chassatores de Watho esset un amical tip, e quande Photogen comensat superpassar li formation quel ella posset dar le, ella transmanuat le a Fargu. Con un volentie il comensat docer le omnicos quo il savet. Il trovat por le un ponie pos li altri, plu grand chascun vez sequente su crescentie, chascun vez plu desfacilmen domitabil quam ti quel precedet it, fante le progresser de ponie a ponie, e cavalle a cavalle, til

quande il egalat quocunc quel li nation posset producter. Il exercit le similmen in li usada de arc e fleche, viceante it omni tri mensus per un plu fort arc e plu long fleches; e strax il devenit, mem sur cavalle, un magnific arcero. Il havet ne plu quam deciquar annus quande il mortat su unesim tauro, to quel causat jubilantie inter li chassatores, e advere anc tra li castelle, nam anc ta il esset li favorite. Omnidie, presc ínmediatmen pos li ascension del sole, il eat chassar, e in general manet al exteriore presc durant li tot die. Ma Watho hat mettet sur Fargu solmen un comandament, to es, que Photogen nequande ne mey, e sin egard a quamcunc fortmen il mey pledar, esser ad éxter til li descension del sole, mem ne til li punctu in quel vell avigilar se in le li desire vider quo va evenir; e ti comandament Fargu cautissimmen ne ruptet; nam benque il ne vell har tremet si un greg de tauros vell har precipitat se vers li, currente con plen rapiditá trans li planura e con solmen un fleche in su flechiere, il sentit un grandissim timore vers su mastressa. Quande ella regardat le in un cert maniere, il dit, il havet li sentida que su cordie hat devenit cindres in su péctor, e que to quel

curret in su venes ne plu esset sanguie, ma lacte e aqua. Talmen, ante long, quande Photogen devenit plu etosi, Fargu comensat tremar, nam il trovat it plu e plu desfacil refrenar le. Il esset tam plen con vive, quam Fargu dit a su mastressa – qui esset content audir it - que il semblat plu un vivent clapp de tónnere quam un ente homan. Il ne conosset timore, e to ne pro un ignorantie pri dangere; nam il hat esset un vez severimen lacerat per li rasuoratri croc de un apro - ma li spine de quel, tamen, il hat detranchat per un sol colpe de su chass-cultelle, ante que Fargu posset atinger le por defender le. Quande il spornat su cavalle in li medie de un greg de tauros, portante solmen su arc e su gladiette, o tirat un fleche in un greg, pos quel il sequet it just quam on atente reclamar un mistirate, arivante apen in just témpor por succeder li action con un pussa del lanse ante que li animale vulnerat savet ad u assaltar, Fargu pensat con terrore quo vell evenir pos quande il savet li tentation del maculat leopardes, e li linxes con cultellatri griffes, queles frequentat li foreste. Nam li yuno hat esset tam inmerset in li sole, desde su yunitá tam saturat de su influentie, que il

videt omni dangers ex li soveran altore de corage. Talmen, quande il aproximat se a su decisixesim annu, Fargu audaciat suplicar Watho que ella mey metter su comandamentes sur li yuno self, e liberar le del responsabilitá por le. Il dit que on vell posser tener un falvi-crinat leon tam facilmen quam Photogen. Watho convocat li yuno, e in li presentie de Fargu mettet su comandament sur le que il nequande mey esser éxter quande li borde del sole tucha li horizonte, acompianante li prohibition con alusiones pri li consequentias sequent, consequentias tam abominabil quam obscur. Photogen audit respectosimen, ma, conossente ni li sapore de timore ni li tentation del nocte, li paroles de ella por le esset necos plu quam sones.

VII. Qualmen crescet Nycteris

Pri li poc education quel ella intentet por Nycteris, Watho dat it la verbalmen. Ne intentente que ella mey haver sat luce por posser leer, e pro altri rasones ne mentionat, ella nequande mettet un libre in su manus. Nycteris, tamen, videt mult plu bon quam Watho hat imaginat, talmen que li luce quel ella hat dat la suficet tre bon, e ella posset persuader Falca docer la li lítteres, pos quel ella docet se self li letura, e de témpor in témpor Falca aportat la un libre por infantes. Ma su chef-plesura esset su instrument. Mem su fingres amat it e customat vagabundar inter li claves quam si on nutrit agnes. Ella ne esset ífelici. Ella conosset nullcos pri li monde except li tombe in quel ella inhabitat, e havet un poc plesura in omnicos quo ella fat. Ma ella desirat, totvez, alquo plu o alquo diferent. Ella ne savet quo it esset, e su max acurat expression de it a se self esset – que ella desirat plu spacie. Watho e Falca customat lassar le eante préter li brilliantie del lampe, e venit denove; talmen it esset cert que plu spacie trovat se alcú. Tam sovente quam li

vezes in quel ella esset lassat sol, ella comensat studiar assiduimen li colorat bas-reliefes sur li mures. On intentet representar per ili li varie potenties del Natura sub similitás alegoric, e pro que nullcos ne appartenent al general schema ne posse esset creat, ella posset adminim imaginar un micrissim parentitá inter alcunes de ili, e talmen un ombre del realitá del ver coses trovat li via a ella.

It existet un cose, tamen, quel emoet la e docet la plu quam li tot rest – to es li lampe, quel pendet del plafon, quel ella sempre videt brulant, benque li flamme self ella ne posset vider, solmen li levi condensation vers li centre del alabastriglobe. Éxter it esset li operation del luce self sequente su specie, li indéfinitá del globe, e li lenitá del luce, dante la li sentiment que su oculus vell posser ear plu e plu intern in su blancore, queles esset in alcun maniere anc parent con li idé de spacie e loc. Ella customat seder se durant un hor regardante fixmen li lampe sur ella, su cordie dilatante durant li regardation. Fante talmen ella demandat se quo it esset quel hat nocet la quande ella trovat su facie

molliat per lácrimes, pos quel ella
questionat se qualmen it esset possibil esser
nocet sin saver it. Ella dunc nequande
regardat li lampe except quande ella esset
sol.

VIII. Li lampe

WATHO, hante dat órdenes, presumpetet lor realisation, e que Falca esset con Nycteris durant li tot nocte – quel esset por la li jorne. Ma Falca ne posset habituar se a dormir durant li jorne, e sovente lassat la durant un demí del nocte. Tande it semblat a Nycteris que li blanc lampe fat li vigilantie sur la. Pro que on nequande permissset que it extinte se – adminim quando ella esset vigil – Nycteris, except per cluder su oculos, conosset li tenebrositá minu bon quam li luce. In plu, li lampe essente fixat altmen in supra, e in li centre de omnicos, anc li ombres ella ne conosset tre bon. Tis queles existet trovat se presc totmen sur li suol, o manet quam muses ye li base del mures.

Un vez, quando ella esset sol in tal maniere, venit un bass rulant bruida de tre lontan: ella nequande hat audit un son de quel ella ne conosset su orígine, dunc ci trovat se un nov signe de alquo ultra ti-ci chambres. Poy venit un tremida, poy un succussida; li lampe cadet del plafon sur li

suol con un grand crac, e ella experit li sentiment de har ambi oculos fortmen cludet e su ambi manus sur les. Ella concludet que it esset li obscuritá quel hat creat li rulant brues e li sucusses, e que, precipitante se in li chambre, hat jettat li lampe ad infra sur li suol. Ella sedet se tremente. Li bruida e li sucussida cessat, ma li luce ne retornat. Li obscuritá hat permanjat it!

Su lampe perit, strax avigilat se in ella li desire escapar de su prison. Ella apen savet mem quo significat for; ex un chambre ad in un altri, u ne trovat se mem un porta dividet, solmen un apert arc, esset li sol cose quel ella savet pri li monde. Ma subitmen ella rememorat har audit Falca parlar pri li lampe hant ex-tintet se: ti-ci cose deve esser ti pri quel ella volet dir? E si li lampe hat eat ex, ex-tintet, ad u it hat eat? Certmen li loc ad u hat eat Falca, e tam quam Falca, it vell venir denove. Ma ella ne posset atender. Li desire exear hat crescet til un ínresistibil nivelle. Ella devet sequer su bell lampe! Ella devet trovar it! Ella devet vider pri quo it actet se!

Or, it trovat se un cortine quel covrit un alcove in li mur, u esset acumulat quelc de su ludettes e coses gymnastic; e de detra ti cortine sempre aparit Watho e Falca, e detra it ili desaparit. Qualmen ili aparit ex un solid mur, ella hat null idé; omnicos til li mur esset apert spacie, e detra it omnicos semblat totmen muresc; ma clarmen li unesim cose e sol cose quel ella posset far esset tastar detra li cortine. It esset tam obscur que mem un cat ne vell har posset capter li max grand mus. Nycteris posset vider plu bon quam qualcunc cat, ma nu su oculus ne aportat la li max micri auxilie. Eante, ella passuat sur un pezze del ruptet lampe. Ella nequande hat portat sapates ni strumpes, e li fragment, essente fat ex moll alabastre, ne vulnerat su pede, ma it dolet. Ella ne savet quo it esset, ma pro que it ne hat esset ta ante que venit li obscuritá, ella suspectet que it havet alquo a far con li lampe. Pro to ella agenuat se, e serchat con su manus, e juntente du grand pezzes, reconosset li forme del lampe. Talmen fulminat in ella li pensa que li lampe hat morit, que ti-ci ruption esset li morte pri quel ella hat leet sin comprender, que li obscuritá hat mortat li lampe. Alor quo

Falca vell har volet dir quande ella parlat pri li ex-tintion del lampe? Vi li lampe – mort in facte, e talmen changeat que ella ne vell har credet it un lampe, except pro li forme! No, it ja ne esset li lampe nu, essente mort, nam to quo hat fat it un lampe hat exeat, a saver, su brilliant splendida. Alor it deve esser li splende, li luce, quel hat ex-tintet! To deve esser li cose pri quel Falca parlat – e it devet esser alcú in li altri loc in li mur. Ella recomensat serchar por it, tastante vers li cortine.

Or, ella hat nequande in su vive provat exear, e ne savet qualmen far it; ma instinctivmen ella comensat mover su manus omniloc sur un del mures detra li cortine, demímen expectante que su manus vell intrar in it, just quam ella suposit que Watho e Falca fat it. Ma li mur repussat la con ínexorabil durity, e ella tornat se vers lu oposit. Talmen fante, ella plazzat su pede sur un ossette ivorin, e pro que it acutmen incontrat li sam loc quel ja dolet pro li ruptet alabastre, ella cadet adavan con su manus extendet contra li mur. Alquo cedet, e ella cadet pelmel for ex li caverne.

IX. For

MA vé! exear for ne esset tre diferent quam esser in, nam li sam ínamic, li tenebrositá, trovat se anc ci. In li moment sequent, tamen, venit un grand joya – un lampire, quel hat vagat ex li jardin. Ella videt li micrissim scintille in li lontanie. Con un lent pulsation, un flut e reflut luminosi, it venit pussante se tra li aere, aproximante se plu e plu, con un motion plu simil a svimmada quam volada, e li luce self semblat esser li orígine de su motion.

"Mi lampe! Mi lampe!" criat Nycteris. "It es li splende de mi lampe, quel li cruel obscuritá pussat for. Mi bon lampe ha esset ci li tot témpor in atendida por me! It savet que yo vell sequer it, e atendet por aportar me junt."

Ella sequet li lampire, quel, just quam ella, serchat li via a exterior. Si it ne conosset li via, it totvez esset lúmíne; e, pro que omni lúmíne es lúmíne, omni lúmíne posse servir por monstrar alquem a plu lúmíne. Etsi ella hat pensat in erra

considerante it li spíritu de su lampe, it hat totvez un spíritu parent e possedet ales. Li verd-aurin propulsion-bote, operat per lúmíne, eat palpitante avan ella tra un long strett passage. Subitmen it levat se, e in li sam moment Nycteris cadet sur un scalun ascendent. It esset li prim vez vider un scalun, e ella trovat li sensation de eada ad-supra curiosi. In li moment in quel ella semblat atinger li cime, li lampire cessat splendor, e talmen desaparit. Ella trovat se denove in tot obscuritá. Ma quande on seque li lúmíne, mem su extinction servi quam guida. Si li lampire vell har continuat splendor, Nycteris vell har videt li tornada del scaliere e vell har ascendet til li chambre de Watho; ma nu vice to, ella venit til un porta con un clinc, quel pos grandissim efortie ella posset aperter – e stat in un labirinte de marvelosi perplexitá, veneration, e delicie. Quo it esset? Esque it esset alquo éxter de ella, o alquo quel evenit in su cap? Avan la esset un longissim e strettissim passage, fractet in un maniere ínconosset a ella, expandente se in supra e ye omni látere til un ínfinít altore e largore e distantie – quam si li spacie self esset crescent ex un trog.

It esset plu luminosi quam jamá hat esset su propri chambres – plu luminosi quam si six alabastri lampes vell har inflammat in ili. In it trovat se un cert quantítá de strangi striada e maculation, tre diferent del formes sur su mures. Ella trovat se in un reve de plesent perplexitá, de delectant inbrolliada. Ella ne posset constatar ca ella esset sur su pedes o circumvagant quam li lampire, pussat per li pulse de un beatitá vers li intern. Ma ella conosset ancor tre poc pri su heredage. Ínconscientmen, ella fat un passu ad avan del intrada, e li puella qui mem desde su nascentie hat esset un troglodite stat in li ravissent glorie de un sudic nocte, aclarat per un perfect lune – ne li lune de nor nordic climate, ma un lune con li aspecte de argente ardent in un forn – un lune quel on posse vider quam un globe – ne tro lontan, un simplic plat disco sur li superficie del blu, ma pendent infra un demí-via, con li aspecte secun quel on vell creder posser vider circum it per un simplic flexion del col.

"It es mi lampe," ella dit, stante sin paroles e con labies apertet. Ella regardat e sentit quam si ella vell har esset stant ta in silent extase desde li comense.

"No, it ne es mi lampe," ella dit pos un moment; "it es li matre de omni lampes."

Tande ella cadet sur su genús e apertet su manus vers li lune. Ella ne vell har posset explicar to quo esset in su mente, ma li action esset in realitá solmen un imploration que li lune mey esser just to quo it esset – ti precis increíble splendore pendet ye li lontan plafon, li glorie self essential por li povri entes puellic nascet e elevat in cavernes. It esset un resurrection – ne, un nascentie self, por Nycteris. Quo it vell posser esser, ti vast blu ciel, butonat con micrissim scintilles con capes de cloves ex diamant; quo it vell posser esser, li lune, aspectent tam absolutmen content con lúmine – adver, ella conosset minu pri ili quam yo e tu! Ma li max eminent astronomes vell invidiar li ravissement de un tal prim impression ye li etá de decisix annus. Benque ímesurabilmen ínperfect, li impression self ne posset esser fals, nam

ella videt con oculos fat por vider, e videt in facte to quo mult homes ne posse vider pro lor superabundantie de sagitá.

Durant que ella agenuat se, un cose tendrimen battettat la, inbrassat la, caressat la. Ella stantat se ma videt nullcos, ne savet quo it esset. It esset just quam li hala de un fémina. Nam ella savet nullcos mem pri li aere, nequande hat respirat li ímobil, nov-nascet friscore del munde. Su propri respiration hat originat se solmen tra long passages e spirales in li rocca. Mem plu minu ella conosset pri li aere vivent con motion – o ti triplicmen benedit cose, li vent de un nocte estival. It esset quam un vin spiritual, quel plenat su tot essentie con un intoxication del max pur joya. Respirar, it esset li perfection del existentie self. It semblat la que ella traet li lúmine self ad in su pulmones. Possedet per li possentie del grandiosi nocte, ella havet li impression de esser samtemporanmen anihilat e glorificat.

Ella trovat se in li apert passage o galerie quel circumcurret li cime del mures del jardin, inter li parapete del fende, ma ella nequande videt infra por REGARDAR quo

esset ta. Su anim esset atraet vers li vulte in supra con su lampe e ínfinít spacie. Finalmen venit un torrent de lácrimes, e su cordie esset aleviat, just quam li nocte self alevia se per su fúlmine e pluvie.

Nu ella devenit meditativ. Ella mey amassar ti splendore! Un tal ignoranta su carcereras hat fat de ella! Li vive esset un potent delicie, e ili hat ossificat li su! Ili ne mey aprender pri su conossentie. Ella mey ocultar su saventie – ocultar it mem de su oculos, conservante it proxim a su sinu, content in saver que ella possedet it, mem quando ella ne posset meditar pri it, regalante su oculos con li glorie de it. Talmen ella tornat se del vision, con un sospire de beatitá incarnat, e con passus suavi e quiet e tastant manus retornat furtivmen in li tenebrositá del rocca. Quo esset li obscuritá, o li pigritá del pedes del Témpor, por alquem hant videt to quo ella hat atestat ti ta nocte? Ella hat esset levat súper omni fatiga – súper omni male.

Quando intrat Falca, ella emisset un cri de terrore. Ma Nycteris vocat la, diente que ella ne mey timer, explicante que it hat

evenit un rulant bruida e sucusses, e que li lampe hat cadet. Tande Falca eat e racontat it a su mastressa, e inter un hor un nov globe pendet in li sam loc del anteyan. Nycteris pensat que it ne aspectet tam limpid e clar quam li anteyan, ma fat null lamentation pri li change; ella esset tro rich por atenter it. Nam desde nu, benque concedente se self prisonera, su cordie esset plen de glorie e contentitá; ye vezes ella devet impedir se contra li vole saltar ad supra, e circumdansar e cantar in li chambre. Quande ella dormit, vice falbi reves, su visiones esset splendid. It existet vezes, in veritá, u ella devenit inquiet e ínpatient contra li vole spectar su richesses, ma tande ella costumat fortiar se self rasonar logicmen, diente, "Quo it importa si yo sede ci durant epocas con mi povri pallid lampe, quande éxter trova se un lampe quel brula vers quel decimill micri lampes arde con astonament?"

Ella nequande dubitat que ella hat regardat li jorne e li sole, pri quel ella hat leet; e sempre quande ella leet pri li jorne e li sole, ella havet li nocte e li lune in su mente; e quande ella leet pri li nocte e li

lune, ella pensat solmen pri li caverne in
quel pendet li lampe.

X. Li Grand Lampe

UN long témpor passat ante que ella trovat un duesim oportunitá ear for, nam Falca desde li cade del lampe hat devenit un poc plu caut, rarmen lassante la sol. Ma un nocte, hante sentit un micri cap-dolore, Nycteris reposat se sur su lette, e esset jacent con oculos cludet, quande ella audit Falca venir vers ella, e sentit la inclinar se sur ella. Ne volente parlar, ella ne apertet su oculos, e jacet ímobilissim. Satisfat que ella dormit, Falca lassat la, movente tam pianimen que li prudentie self de Falca fat Nycteris aperter su oculos e regardar vers ella – in just témpor por vider su desaparition – tra un pictura, it semblat, quel pendet contra li mur un long distantie del acustomat loc de surtida. Ella saltat sur su pedes, su cap-dolore obliat, e curret vers li direction oposit; for, ella tastat li via vers li scaliere, grimpat, e atinget li cime del mur. – Vé! Li grand chambre esset minu luminosi quam lu micri quel ella hat lassat! Pro quo? – Affliction de afflictiones! Li grand lampe hat foreat! Esque su globe hat cadet? E su charmant lúmíne foreat per

grand ales, un splendent lampire, remante se self tra un chambre mem plu grand e mem plu charmant? Ella regardat infra por vider ca it jacet alcú ruptet in pezzes sur li tapisse infra; ma mem li tapisse ella ne posset discerner. Ma certmen nullcos tre mal posset har eventit – null rulant tremidas e null succusses; nam ta trovat se omni micri lampes splendent plu luminosimen quam antey, e ne un sol inter ili possedet li semblantie que qualcunc afere hat eventit. Alor si chascun de ti ta micri lampes esset crescent in un grand lampe, e pos esser un grand lampe durant un témpor, devet forear e far crescer un mem plu grand lampe – ta, préter ti-ci For? – Ah! vi denove li vivent cose quel ne posset esser visibil, venit denove a ella – ti-ci nocte plu grand! Con tam amabil besas, e tam liquid caresses de su guancies e fronte, dulcimen succussent su capilles, e delicatmen ludent con it! Ma it cessat, e omnicos esset calm. Esque it hat foreat? Quo vell evenir in sequentie? Forsan li micri lampes ne devet crescer til grand lampes, ma in prim cader un pos li altri, ex-tintente se? – Tande venit de infra un dolci odore, poy un altri, e un altri. Ah, quam deliciosi! Forsan ili esset venient vers

ella solmen pos har ex-tintet se pos li grand lampe! – Poy venit li musica del rivere, quel ella, durant li unesim vez, ne posset notar pro su infatuation por li ciel. Quo it esset? Vé! Vé! Denove un altri dolci vivent ente in li processe de ex-tintion. Ili marchat lentmen vers for in un file long e charmant, un pos li altri, chascun abandonante la durant que it passat! It devet esser tal: ti trovat se plu e plu dolci sones, sequente e evanescente! Li tot For esset denove in un processe de ex-tintion; li tot cose eat ad u hat eat li charmant grand lampe! Ella vell esser li sol creatura in li solitari jorne! Esque ne trovat alqui possent pender un nov lampe in li piazza del anteyan, e impedir que li creaturas mey ear? – Reptente ella retornat a su chambre con grand tristesse. Ella provat consolar se diente que totvez li spacie vell trovar se ta; ma in li moment de dir it ella frissonat pri li pensa de spacie tot vacui.

Li sequent vez quande ella successat ear for, un demí-lune pendet in li ost: un nov lampe hat venit, ella pensat, e omnicos va esser bon.

It vell esser un tache sin fine descriu li fases de sentiment tra quel passat Nycteris, plu numerosi e delicat quam ti de un mill changeant lunes. Un frisc beatitá florescet in su anim con chascun varie aspecte del natura ínfinít. Ante ne long ella comensat suspecter que li nov lune esset li ancian lune, foreat e retrovenit just quam ella self; anc que, diferent de ella self, it dissipat e crescet denove; que it advere esset un vivent cose, submisset just quam ella a cavernes, e custodes, e solitás, escapante e splendente quande it posset. Esque it esset in un prison cludet just quam ti de ella? E esque it obscurijat quande li lampe lassat it? U vell posser trovar se li via ad in it? – Talmen, ella comensat por li prim vez vider vers infra, anc in supra e circum ella; e tande por li prim vez notat li sómmites de árbores inter ella e li suol. Ta trovat se palmes con rubi-fingrat manus plen de fructes; eucaliptus-árbores con masses de micri buxes de pudre-quastes; oleandres con demí-castal roses; e orangieros con nubes de yun argentin stelles e etosi aurin balles. Su oculos posset vider colores ínvisibil al nores in li lúmíne lunari, e omni tis ta ella posset bon distinter, benque in

prim ella credet les esser li formes e colores del tapisse del grand chambre. Ella fortmen desirat ear ad infra inter ili, nu quande ella videt que ili esset ver creaturas, ma ne savet qualmen. Ella vadet li tot longore del mur til li fine quel transeat li rivere, ma trovat null metode por ear infra. Súper li rivere ella haltat e regardat fixmen li precipitant rivere con reverentie. Pri aqua ella savet nullcos except to quel ella trincat e li aqua in quel ella balneat; e durant que li lune splendet sur li obscur, veloci riverette, cantante con cupiditá durant que it fluet, ella ne dubitat que li rivere vivet, un rapidissim precipitant serpente del vive, eante – for? – ad u? Tande ella questionat se ca to quo hat esset adportat in su chambres hat esset mortat por que ella posset trincar it, e balnear se in it.

Un vez quande ella forpassuat sur li mur, ella trovat se in li medie de un feroci vente. Omni árbores rugit. In li cieles precipitat grand nubes, voltigente sur li micri lampes: li grand lampe ancor ne hat venit. Omnicos esset in tumultu. Li vente inpuniat su vestimentes e capilles e sucusset les quam si it volet forprender les de ella.

Quo ella vell har posset far por far li dulci creatura tam coleric? O esque ti ci esset un tot altri creatura – del sam specie, ma mani vezes plu grand, e possedent un tre diferent humor e conduida? Ma li tot loc esset incolerat! O esque it evenit tal que li creaturas queles vivet in it, li vente, e li árbores, e li nubes, e li rivere, hat querellat, li un con li altri? Esque omnicos va ducter a confusion e desórdine? Ma durant que ella spectat con astonament e ínquietitá, li lune, plu grand quam ella jamá hat videt it, levat se self súper li horizonte por vider, larg e rubi, quam si anc ella esset dilatat con colere pro que ella hat esset avigilat per li altris pro lor bruida, e fortiat precipitar por vider con quo it actet se con su infantes, infantes talmen tumultuant in su absentie, por impedir que ili mey rupter li tot cadre sur quel stat li coses self. E durant que ella levat se, li bruosi vente quietat se un poc e injuriat con minu ferocitá, li árbores calmat se un poc e gemit con plu bass plendes, e li nubes chassat e jettat se minu tempestosimen trans li ciel. E quam si ella esset pleset que su infantes obedit per su presentie, li lune devenit plu micri durant que ella ascendet li cielari scaliere; su

dilatat guancies submerset, su carnation clarijat, e un dolci ridette difuset se sur su visage, durant que ella ascendet e ascendet in pace. Ma in su corte trovat se trahition e insurrection; nam ante que ella atinget li cime del grand scaliere, li nubes hat reunite se, obliante lor recent guerres, e ili esset tre ímobil durant que ili reunite lor capes in conspiracy. Tande combinante se, e jacente silentmen in atendida til quande ella aproximat se, ili jettat se adsur ella e perglotit la. Del tegment venit guttes de humid, plu e plu rapid, til quande inhumidat esset li guancies de Nycteris; e quo ili posset esser except li lácrimes del lune, plorant pro que su infantes sufocat la? Anc Nycteris plorat e, ne savente quo pensar, vadet furtivmen in consternation til su chambre.

Li proxim vez, ella exeat tremente con timore. Ta esset li lune ancor! ta lontan in li west – povri, adver, e old, con un terribilmen perfatigat aspecte, quam si omni savagi besties in li ciel hat rodet la – ma ta ella trovat se, ancor in vive, e possente brilliar!

XI. Li sole descende

SAVENTE nullcos pri li obscuritá, o li stelles, o li lune, Photogen passat su dies chassante. Sur un grand blanc cavallo il glissat sur li herbosi planuras, exultante in li sole, luctante contra li vente, e mortante li buffles.

Un matine, it evenit que il trovat se sur li terren un poc plu tost quam usual, e ante que hat venit su acompaniatores, il notat li presentie de un animale ínconosset a le, furtivmen vadent ex un cavitá sur quel ancor ne hat atinget li radies del sole. Quam un ombre veloci it eat in hasta sur li grámine, forreptante sud vers li foreste. Il comensat chassar pos it, notat li córpor de un buffle demí-manjat per it, e persequet it ancor plu velocimen. Ma con grandissim saltas li creatura jettat se plu e plu in avan, e desaparit. Defetat, il tornat se e incontrat Fargu, qui hat sequet le tam rapidmen quam su cavallo posset.

"Qual tip de animale esset to, Fargu?"
il questionat. "Quant rapidmen it curret!"

Fargu respondet que it vell posser esser un leopard, pensante tamen que vidente su passus e aspecte it posset esser un yun leon.

"Un grand poltron it es!" dit Photogen.

"Ne esse cert pri to", replicat Fargu. "Il es un del creaturas qui trova li sole íncomod. Il va retrovar su corage pos que li sol descende."

Hante dit to, il strax repentet; e su regrete solmen crescet vidente que Photogen dit nullcos in response. Ma vé! quo esset dit esset dit.

"Alor", dit Photogen a se self, "ti abject bestie es un de ti terrores del crepuscul, pri quelhat parlat Seniora Watho!"

Il chassat li tot die, ma sin su customari spíritu. Il cavalcat minu dur, e mortat ne un sol buffle. Fargu notat con consternation que il usat omni pretexte por ear plu e plu vers li sud, plu proxim al foreste. Ma subitmen, con li sole descendente in li west, il semblat changear opinion, nam il tornat li

cap de su cavallo e cavalcat hem tam rapidmen que li altres ne posset sequer le in vide. Quande ili arivat, ili trovat su cavallo in li stalle e arivat al conclusion que il hat intrat li castelle. Ma il hat in veritá exeat denove per un via detra. Transeante li rivere un sat bon distantie in supra del valley, il reascendet til li terren quel ili hat forlassat, e just avan li descension del sole atinget li bordes del foreste.

Li plat sfere brilliat rectmen inter li nud stemes, e diente a se self que il ne posset fallir trovar li bestie, il hastat in li boscage. Ma mem durant li intrada, il tornat se e regardat vers li west. Li borde del rubie hat just tuchat li horizonte, spicat con fractet colines. "Nu", dit Photogen, "on va vider"; ma il dit it avan un tenebrositá ancor ínpruvat. Li moment in quel li sole comensat descender inter li spicas e monstrat su bordes, con un sorte subit clappe a su cordie un ínexplicabil timore prendet li yuno; e pro que il nequande hat sentit alquo simil, li timore self terrificat le. Durant que li sole submerset, it ascendet quam un ombre del monde, deveniente plu profund e plu obscur. Il mem ne posset

pensar pri quo it vell posset esser, tam mult il hat devenit debilisat per it. Quande li ultim flammeant cimiterratri borde del sole extinet se quam un lampe, su horrore semblat florescer in dementitá self. Quam li cludent palpebres de un ocul – nam li crepuscul ne hat venit, e ti-ci nocte trovat se null lune – li terrore e li obscuritá precipitat se vers unaltru, e il reconosset les quam un sol e unic cose. Il ja ne esset li mann quem il hat conosset, o plutost li mann quel il credet esser. Li corage quel il hat havet esset nullmen su proprietá – il hat solmen havet corage ma ne esset corageosi; it hat forlassat le, e il apen posset stantar se – il certmen ne posset star rect, nam il ne posset far ínmobil un sol de su articulationes o far les cessar tremer. Il esset ne plu quam un scintille del sole, su self esset nullcos.

Detra le trovat se li bestie – furtivmen aproximant se! Il tornat se. Omnicos in li boscage esset obscur, ma su imagination fat que ci e ta in li obscuritá aparit pares de verd oculos, e il ne trovat mem li fortie levar su arc-manu de su látere. Con li fortie de desesperantie il provat incitar in se sat mult corage – ne por lutar – li desire lutar

self mem ne existet – ma li corage por fugir. Corage por fugir hem esset li sol cose imaginabil a le, e it ne venit. Ma to quo il ne possedet esset dat le, ignominiosimen. Un cri in li boscage, un demí-stride, un demí-grunida, fat le curren quam un canach vulnerat per un apro. It ne esset su self qui curret, it esset li timore self quel hat devenit vivent in su gambes; il ne savet que ili movet se. Ma durant que il curret il devenit capabil curren – ganiat adminim li corage esser un caudard. Li stelles dat un poc luce. Trans li grámine il hastat, e nullcos sequet le. "Talmen cadet, talmen changeat", del yuno qui hat climbat li coline durant que descendet li sole! Un depreciate a se self, li self quel depreciat esset un caudard con li self quel it depreciat! Ta jacet li sin-formic nigrie de un buffle, bossat sur li grámine. Il fat un larg circuite e glissat quam un ombre pussat per li vente. Nam li vente hat levat se, e adjunget a su terrore: it sufflat de detra le. Il atinget li fronte del valley e lansat se del scarp descension quam un stelle volant. Instantmen li tot superiori terren detra le levat se e persequet le! Li vente venit ululante vers le, plen de strides, crias, yellas, rugidas, rision, e babillada, quam si

li tot animales del foreste volat con it. In su oreles trovat se un tramplant hastada, li tónnere del hufes del pecude, volent de chascun region del larg planuras til li fronte del coline avan le. Il fugit directmen vers li castelle, con apen li necessari hala por anhelar.

Quande il atinget li base del valley li lune regardettat le súper li borde. Il hat nequande videt li lune – solmen durant li jorne, quande il hat credet it un clar, tenui nube. Ella esset por le un frisc terrore – tam fantomesc! tam cadavric! tam macabri! – tam omni-conossent durant que ella regardat ex li cime de su jardin-mur sur li monde extern! To esset li nocte self! li obscuritá in vive – e chassant le! li horrore de horrores venient del ciel por coagular su sangue e far su cerebre un cindre! Il singlutat e eat directmen vers li rivere, u it curret inter li du mures, ye li base del jardin. Il plongeate in, combattet tra it, grimpat ad-supra li rive, e cadet ínconscient sur li grámine.

XII. Li jardin

BENQUE Nycteris atentet nequande esser for tro long, e usat omni precautiones, ella ne vell har posset escapar decovrion tam long si li strangi ataccas de sanitá de Watho ne hat esset tam frequent quam in recent témpores, quel hat finalmen devenit un tot maladie quel fat la restar in su lette. Ma sive pro tro mult prudentie o pro suspicion, Falca, quel nu devet esser junt con su mastressa e durant li jorne e li nocte, finalmen decidet serrar li porta pos exear per li loc usual, talmen que un nocte, quande Nycteris pussat it, con su surprise e consternation, li mur repussat la, e ne lassat la passar; ni tra mult serchada posset ella decovrir in quo jacet li cause del change. Tande ella sentit por li unesim vez li pression de su prison-mures, e tornante se, demí desesperat, tastat vers li loc u trovat si li pictura tra quel ella hat un vez videt li desaparentie de Falca. Ta ella strax trovat li loc per presser sur li loc u cedet li mur. It lassat la trapassar, ad in un tip céllar, u trovat se un lucette del ciel quel blu esset fat pallid per li lune. Ex li céllar ella trovat

li via a un long passage, in quel splendet li lune, e venit a un porta. Ella successat aperter it, e con grand joya videt se self in li altri loc, tamen ne sur li cime del mur, ma in li jardin in quel ella tam mult esperat intrar. Tam silent quam un lanugic tinea ella forglissat in li refugia del árbores e arbustes, su nud pedes bonvenit per li max dolci tapisse, quel, per un sol tucha, ella reconosset quam vivent, ex quel it evenit que it esset tam dolci e amabil a ili. Un leni ventette esset for inter li árbores, currente nu ci, nu ta, quam un infante qui hat obtenet quo it volet. Ella eat dansar sur li grámine, vidente su ombre durant que ella vadet. In prim ella hat pensat it un micri nigri creatura quel ludet con la, ma pos perceptor que it esset necos plu quam li loc u ella impedit li lune, e que anc chascun árbore, benque essente tam grand, havet un tal acompaniator, ella strax aprendet ne cuidar se pri it, e in sequentie it devenit un amusement simil al caude de quelcunc catell. Ella tamen besonat mult témpor ante que ella habituat se al árbores. Ye vezes ili semblat desaprobar la; ye vezes ili mem ne conosset que ella esset ta, totmen ocupat pri lor propri aferes. Subitmen, durant que ella

vadet de un vers un altri, regardante ad supra con veneration vers li misterie murmurant de lor rames e folies, ella notat un altri un poc plu distant, quel esset tre diferent de omni altris. It esset blanc, e obscur, e scintillant, e extendet quam un palme – un palme micri e svelt, presc sin cap; e it crescet tre rapid, e cantat durant que it crescet. Ma it nequande devenit plu grand quam su actual grandore, nam tam rapid quam li crescentie quel ella posset vider esset li ruption, e it crulat sempre in pezzes. Aproximante se a it, ella decovrit que it esset un aqua-árbor – fat ex li sam aqua quel ella usat por lavar se – solmen que it vivet, naturalmen, quam vivet li rivere – un diferent sorte de aqua, sin dúbite, vidente que li un reptet rapidmen sur li suol, e li altri lansat se rectmen ad supra, e cadet, e glotit se self, e levat se denove. Ella plazzat su pedes in li bassine marmorin, quel esset li floriere in quel it crescet. It esset plen de ver aqua, vivent e frisc – tam bon, nam li nocte calet!

Ma li flores! ah, li flores! ella esset amica de ili desde li prim comensa. Tam marvelosi entes ili! – e tam afabil, e bell –

sempre emissent tant colores e tant odores – rubi odore, e blanc odore, e yelb odore – por li altri creaturas! Li ente quel esset ínvisibil e omnipresent prendet un tam grand quantítá de lor odores e portat it for! totvez ili ne semblat suciar se pri it. It esset lor metode de parlacion, de monstrar que ili vivet, e ne esset pictet quam tis sur li mures de su chambres, e sur li tapisses.

Ella vagat infra along li jardin, til quande ella atinget li rivere. Tande ne capabil ear plu lontan – nam ella timet un poc, e con rason, li rapidissim aquosi serpente – ella lassat se cader sur li graminosi rive, inmerset su pedes in li aqua, e sentit it curre e pussar contra les. Ella sedet talmen durant un long témpor, e su beatitá semblat complet, durant que ella regardat li rivere e videt li ruptet pictura del grand lampe in supra, movente ad supra un látere del tegment, por ear infra ye li altri látere.

XIII. Alquo tot nov

Un bell tinea frolat trans li grand blu oculus de Nycteris. Ella lansat se sur su pedes por sequer it – ne in li spíritu del chassator, ma del amanta. Su cordie – just quam omni cordie, si solmen on desembarassa se del láteres cadet – esset un ínexhaustibil fontane de amore: ella amat omnicos quel ella videt. Ma sequente li tinea, ella notat alquo jacent sur li rive, e ancor ne hante aprendet quo it significa timer un cose, curret rect vers it por vider quo it esset. Atingente it, ella stat astonat. Un altri puella quam se self! Ma un tam strangi-aspectent puella! – e tam curiosimen vestit! – e ne possent moer se. Esset ella mort? Subitmen plenat de compatientie, ella sedet se, levat li cap de Photogen, reposat it sur su gremie, e comensat caressar su visage. Su calid manus fat que il retrovat conscientie. Il apertet su nigri oculus, ex queles hat exeat li tot foy, e regardat ad supra con un strangi son de timore, demí gemit, demí anhelat. Ma quande il videt su visage, il spirat profundmen e jacet ínobil – regardante la fixmen: ti blu marveles

súper le, quam un melior ciel, semblat esser alliat con corage e aleviat su terrore. Finalmen, con un voce trement e venerant, e demí-susurrant, il dit: "Qui es tu?"

"Yo es Nycteris", ella respondet.

"Tu es un creatura del tenebrositá, e ama li nocte", il dit, su timore comensante agitar denove.

"Forsan yo es un creatura del tenebrositá", ella replicat. "Yo apen save pri quo tu parla. Ma yo ne ama li nocte. Yo ama li jorne – con mi tot cordie; e durant li tot nocte yo dormi."

"Qualmen to posse esser?" dit Photogen, levante se sur su cude, ma lassante su cap cader denove li moment in quel il videt li lune; "–qualmen to posse esser", il repetit, "quande yo vide tui ocules ta – tot vigil?"

Ella solmen subridet e caressat le, nam ella ne comprendet le, e pensat que il ne savet pri quo il parlat.

"Esque it esset un reve alor?"
recomensat Photogen, frottante su oculos.
Ma con to revenit su memorie, e il frissonat
e criat, "Oh, horribil! horribil! devenir in un
sol moment un poltron! un hontosi,
depreciabil, desgraciat poltron! Yo honta
me – honta – e time talmen! Omnicos es
tam terribil!"

"Quo es tam terribil?" questionat
Nycteris, con un subride quam ti de un
matre a su infante avigilat de un mal reve.

"Tot, tot", il respondet; "li tot
tenebrositá e li rugida."

"Mi car", dit Nycteris, "hay null rugida.
Tam sensibil tu deve esser! Quo tu audi es
nullcos plu quam li eada del aqua, e li
circumcurrida del max dulci de omni
creaturas. Ella es invisibil, e yo nomina la
Omniloc, nam ella ea tra omni creaturas, e
da les consolation. Nu ella amusa se self, e
anc les, con sucusses e besas sur les, e
sufflada in su facies. Audi nu: tu nomina to
rugida? Tu deve audir la tamen quande ella
es incolettat! Yo ne save pro quo, ma ella

deveni tal ye vezes, e tande it es ver que ella rugí un poc."

"It es tam horribilmen obscur!", dit Photogen, qui, audiente durant que ella parlat, hat confirmat que esset null rugida.

"Obscur!" ella ecoat. "Tu deve esser in mi chambre quande un terr-tremore ha mortat mi lampe. Yo ne comprende. Qualmen tu posse nominar ti cose obscur! Lass me vider: yes, tu have oculos, e grandis, plu grand quam tis de Seniora Watho o de Falca – ne tam grand quam li mis, yo crede – benque yo ha nequande videt li mis. Ma alor – oh, yes! – nu yo save u hay li problema! Tu ne posse vider usante les, nam ili es tro obscur. Li obscuritá ne posse vider, comprensibilmen. Ne importa: yo va esser tui oculos, e docer te vider. Vide ci – vers ti-ci charmant coses in li grámine, con rubi puntas tot plicat in unitá. Oh, quam yo ama les! Yo vell posser regardar les li tot die, carissimes!"

Photogen videt vers li flores de lor vicinitá, e pensat que il hat unquande videt alquo simil, ma ne posset distinter les. Just

quam Nycteris hat nequande videt un apert margarita, anc il nequande hat videt un cludet tal.

Talmen instinctivmen Nycteris provat tornar le de su timore; e li strangi charmant parlada del bell creatura auxiliat le in un ne insignificant maniere obliviar it.

"Tu nomina it obscur!" ella dit ancor un vez, quam si ella ne posset obliviar li absurditá del idé; "nu, yo vell posser numerotar omni lame del verdi capilles – yo suposi it es to quo in li libres es nominat grámine – inter du metres! E vide nu li grand lampe! It es plu brilliant hodie quam usual, e yo ne posse comprender pro quo tu vell timer, o nominar it obscur!"

Durant que ella parlat, ella continuat caressar su guancies e capilles, provante comfortar le. Ma oh il esset tam miserabil! e quam evident su misere! Il esset sur li punctu dir que su grand lampe esset por le horribil, con un aspecte sorcieresc, vadente in li dorme del mort; ma il ne esset tam ignorant quam Nycteris, e savet mem in li lúmíne lunari que ella esset un fémina,

benque il hat nequande videt un tam yun o tam charmant; e durant que ella comfortat su timore, su presentie fat le ancor plu hontosi pri it. Adplu, ne conossente li natura de ella, it vell posser genar la, e far la forlassar le in su misere. Talmen il jacet tre ímmobil, apen audaciante mover se: li tot micri vive quel il possedet semblat emanar ex ella, e si il vell mover se, ella vell far sam: e si ella vell lassar le ci, il vell plorachar quam un infant.

"Qualmen tu venit til ci?" questionat Nycteris, prendente su visage inter su manus.

"Ad infra li coline", il respondet.

"U tu dormi?" ella questionat.

Il fat un signe vers li direction del dom. Ella ridet un poc pro plesura.

"Quande tu va har aprendet ne timer, tu va sempre voler venir for con me", ella dit.

Ella pensat que ella vell strax questionar la, pos har reposat se un poc,

qualmen ella hat escapat, pro que anc ella devet, comprensibilmen, har escapat ex un caverne, in quel Watho e Falca tenet la prisonera.

"Vide li charmant colores", ella continuat, indicante un rosiero, sur quel Photogen ne posset vider ni un sol flore. "Ili es tam plu bell – ne ver? – quam quelcunc colore sur tui mures. E ili vive, e lor odore es tam dolci!"

Il volet que ella ne mey far le continuimen aperter su oculos por regardar coses queles il ne posset vider; e chascun duesim moment il spasmat e serrat la denove, durant que un frisc terribil sensation lansat se in il.

"Veni, veni, mi car!" dit Nycteris, "tu ne deve esser tal. Tu deve esser un brav puella, e –"

"Un puella!" clamat Photogen, e saltat sur su pedes con indignation. "Si tu hat esset un mann, yo vell dever mortar te."

"Un mann?" repetit Nycteris. "Quo es to? Qualmen yo vell posser esser to? Noi omni es puellas – ne ver?"

"No, yo ne es un puella", il respondet; "– benque", il adjuntet, changeante su ton, e jacente se sur li suol ye li pedes de ella, "yo ha dat te un tro bon rason por nominar me tal."

"Oh, yo comprende!" replicat Nycteris. "No, comprensibilmen! – tu ne vell posser esser un puella: puellas ne time – sin rason. Nu yo comprende: it es pro que tu ne es un puella que tu time talmen."

Photogen serpenteat e contordet se sur li grámine.

"No, ne pro to", il dit con mal humore; "it es ti ci horribil obscuritá quel repte ad in me, quel ea tra me, mem til li medulle – it es to quo fat me acter quam un puella. Oh si solmen li sole vell ascender!"

"Li sole! quo it es?" criat Nycteris, nu por su parte conceptente un vag timore.

Tande Photogen eclatat in un rapsodie, in quel in in van provat celar su propri timore.

"It es li anim, li vive, li cordie, li glorie del universe", il dit. "Li mundes dansa quam polvunes in su radies. Li cordie del mann deveni fort e brav in su lúmine, e quande it departe su corage ea con it – departe con li sole, e it deveni just quam tu vide me nu."

"Alor esque to ne es li sole?" dit Nycteris, meditativmen, monstrante con su fingre li lune.

"To!" criat Photogen, con pur despection. "Yo save nullcos pri to, except que it es brutic e horribil. Admaxim it posse esser nullcos plu quam li fantoma de un mort sole. Yes, tal it es! It es pro to que it sembla tam monstruosi."

"No", dit Nycteris, pos un pause long e meditativ; "ta tu deve haver ínraon. Yo pensa que li sole es li fantoma de un mort lune, e it es pro to que it es tam plu mult splendid quam tu di. – Hay, alor, un altri

grand chambre, u vive li sole in li tegment?"

"Yo ne save pri quo tu parla", replicat Photogen. "Ma tu intende esser clement, yo save, benque tu ne mey nomina un povri chap in li obscuritá un puella. Si tu lassa me jacer ci, con mi cap in tui gremie, yo vole dormir. Esque tu va watchar me, e cuidar pri me?"

"Yes, yo va", respondet Nycteris, obliante in tot su propri dangere.

Talmen Photogen indormit se.

XIV. Li sole

TA sedet Nycteris, e ta jacet li yuno li tot nocte, in li centre del grand conic ombre del terre, quam du faraones in un piramide. Photogen dormit, e dormit; e Nycteris sedet ínobil ne desirante avigilar le, talmen trahiente le a su timore.

Li lune cavalcat in alt in li blu eternitá; it esset li triumf self de nocte gloriosi; li rivere curret babilla-murmurante in profund leni síllabes; li fontane continuat precipitar se vers li lune, e florescente momentanmen in un grand argentin flore, quel petales cadet sempre quam li nive, ma con un continui choc musical, in li lette infra de su exhaustion; li vente avigilat se, curret un poc inter li árbores, indormit, e avigilat se denove; li margaritas dormit sur lor pedes vers tis de ella; ma ella ne savet que ili dormit; li roses vell posser semblar vigil, nam lor parfúm plenat li aer, ma in veritá anc ili dormit, e li odore es ti de lor reves; li oranges pendet quam aurin lampes in li árbores, e lor argentin flores esset li animes de lor ancor ínincorporat filies; li parfúm

del acacie-flores plenat li aere quam ti del lune self.

Finalmen, ínacustomat al vivent aere, e fatigat pro har sedet tam calm e tam long, Nycteris devenit somnolent. Li aere refigidat se. Nu hat aproximat se li témpor in quel ella customat dormir. Ella cludet su oculus un sol moment, e inclinat li cap – e apertet les subitmen, nam ella hat promesset watchar.

In ti moment hat venit un change. Li lune hat arondat se con su facie vers ella ex li west, e ella videt que su visage hat changeat, que ella hat pallidijat, quam si anc ella esset pallid pro timore, ex su elevat loc observante un venient terrore. Li luce semblat dissoluer ex ella; ella esset morient – ella esset ex-tintent! E tamen omnicos in li circumité semblat strangimen clar – plu clar quam ella hat unquande videt quocunc; qualmen li lampe posset emisser plu lúmíne quande ella self possedet minu de it? Ah, to esset li rason! Vide quam debil esset su aspecte! It esset justmen pro que li lúmíne forlassat la, e difuset se self trans li chambre, que ella devenit tam magri e

pallid! Ella forlassat omnicos! Ella esset fondent del tegment quam sucre in aqua.

Nycteris rapidmen comensat timer, e serchat refugie in li visage sur su gremie. Tam bell esset li creatura! – qualmen nominar it ella ne posset pensar, nam it incolerat se quande ella nominat it to quo Watho nominat la. E, marvel de marveles! nu, mem durant li frigid change quel passat sur li grand chambre, li colore quam ti de un rubi rose levat se in li pallid guancie. Quam bell li yelb capillatura covrient su gremie! Quam grandissim li halada del creatura! E quo esset ti ta curiositás quel it portat? Ella esset cert har videt les unquande sur su mures.

Talmen ella parlat a se self durant que li lampe pallidijat se plu e plu, e durant que omnicos devenit sempre plu clar. Quo it posse significar? Li lampe esset morient – ex-tient vers li altri loc pri quel li creatura in su gremie hat parlat, por devenir un sole! Ma pro quo li coses devenit plu clar mem ante que it hat devenit un sole? Ta stat li cose central. Esque it esset su crescentie in un sole quel fat it? Yes! yes! it essent li

venient morte! Ella savet it, nam it venit anc vers ella! Ella sentit it venir! Quel cose ella nu vell devenir? Alquo bell, quam li creatura in su gremie! Forsan! Quamcunc, it deve esser li morte; nam su tot fortie esset eant for, durant que in li circumité omnicos esset tam luminosi que ella ne posset tolerar it! Strax ella vell esser cieci! Esque ella vell esser in prim cieci, o mort?

Nam li sole precipitat se detra ella. Photogen avigilat se, levat su cap de su gremie, e saltat sur su pedes. Su visage esset un sol radiant subride. Su cordie esset plen de audacitá – ti del chassator qui va repter in li antre del tigre. Nycteris criat, covrit su visage con su manus, e presset su palpebres por cluder les. Poy ella cieciemen extendet su manus vers Photogen, criante, "Oh, quam yo time! Quo es to? It deve esser li mort! Yo ancor ne vole morir. Yo ama ti chambre e li old lampe. Yo ne vole li altri loc. It es terribil. Yo vole celar me. Yo vole intrar li dulci, leni, obscur manus de omni altri creaturas! Oh mi! Oh mi!"

"Quo ha evenit in te, puella?" dit Photogen, con li arogantie de omni mannic

entes til quande ili ha esset docet per li altri sorte. Il stat vidente infra vers ella sur li arc, li corde de quel il examinat. "Ja hay null timore, infante! It es jorn. Li sole ha presc ascendet. Vide! pos un moment it va esser sur li fronte de ti ta coline. A revidentie. Mersí pro li logí del nocte. Yo departe nu. Ne esse un gans. Si alquande hay alquo quel yo posse far por te – et cetera, tu save!"

"Ne forlassa me; oh, ne forlassa me!" criat Nycteris. "Yo mori! Yo mori! Yo ne posse mover me. Li luce exsuca mi tot fortie. E yo time talmen!"

Ma Photogen hat ja surspruzzat tra li rivere, tenente su arc altmen por que it ne mey devenir humid. Il jettat se trans li planura e efortiat se ad supra li coline oposit. Audiente null response, Nycteris removet su manus. Photogen hat atinget li cime, e in li sam moment li radies solari descendet sur le; li glorie del rey del jorne amassat se con flammes sur li aurin-capillat yuno. Tam radiant quam Apollo, il stat in potent fortie, un fulminant forme in li medie de flamme. Il equipat su brilliant arc

con un ardent fleche. Li fleche departet con un acut musical vibration del corde, e Photogen, lansante se pos it, desaparit con un cri. Il esset Apollo lansante se self, e ex su flechiere disjettat astonament e exultation. Ma li cerebre del povri Nycteris esset totmen traforat. Ella cadet in pur obscuritá. Circum ella esset un flammeant forn. In desesperantie e debilitá e agonie, ella retroreptet, tastante li via con dúbitas e desfacilitá e fortiat persistentie til su cellul. Quande in fine li amabil obscuritá del chambre plicat la con su refrigerant e consolant brasses, ella jettat se sur su lette e indormit se. E ta ella continuat dormir, alqui vivent in un tombe, durant que Photogen, in supra in li sol-glorie, persequet li buffles in li elevat planura, pensante ne un vez pri la u ella jacet obscur e forlassat, li presentie de quel hat esset su refuge, li oculos e li manus de ella su gardatores durant li nocte. Il esset in su glorie e su orgollie; e li obscuritá e su disgracie hat desaparit por un témpor.

XV. Li caudard-heróe

Ma quande li sole atinget li punctu de decida horas Photogen comensat rememorar li nocte passat in li ombre de to quo va evenir, e rememorar it hontosimen. Il hat monstrat se self – e ne solmen avan se self ma anc avan un puella – un caudard! – alqui audaci in li luce del jorne, u ne trovat se necos a timer, ma timent quam quocunc sclave quande arivat li nocte. In it trovat se, devet trovar se, alquo ínjust! Un incantation hat esset plazzat sur le! Il hat manjat, il hat trincat alquo quel ne convenet con li corage! In omni casu il hat esset prendet ínpreparat! Qualmen il posset saver quo it es, li descendentie del sole? Ta hay nullcos astonant in quel il hat esset surprisat til terrore, vidente que it esset quo it esset – in su natura self tam terribil! In plu, on ne posset vider de u li dangere vell posser venir! On vell posser esser lacerat in pezzes, o forportat, o perglotit, mem sin vider u dar un colpe! Il provat capter omni possibil excusa, avid quam li self-amator quel il esset aleviar su self-despection. Ti-ta die il astonat li chassatores – terrificat les

per su ínprudént audacie – omnicos por prubar a se self que il esset nullmen un caudard. Ma nullcos aleviat su honte. Li esperantie trovat se in solmen in cose – li resolution incontrar li tenebrositá in solemni sinceritá, nu que il conosset alquo pri it. It esset plu nobil incontrar un reconosset dangere quam jettar se contra alquo quel semblat esser nequo – ancor plu nobil incontrar un horrore sin nómine. Il vell posser conquistar li timore e juntmen eficiar li desgracie. Por li tirator e espadero quel il esset, il dit, alqui con su fortie e corage, solmen existet li dangere. Li defete - no. Nu il conosset li tenebrositá, e quande it vell venir il vell incontrar it tam sin timore e tam ínturbat quam il sentit se self nu. E denove il dit, "On va vider!"

Il stat sub li branches de un grand fago durant que li sole descendet, in li lontanie sur li fractet colines: ante que it hat demí-descendet, il esset tremet quam un del folies detra le in li unesim sospira del vente noctal. Li moment in quel lu restant del ardent disco desaparit, il forsaltat in terrore por atinger li valley, e durant que il curret su timore crescet. Ad infra ye li látere del

coline, un abject creatura, il eat saltante e rulante e currente; cadet, ne plongeate in li rivere, e trovat se denove conscient, quam li anteyan vez, jacent sur li herbosi rive in li jardin.

Ma quande il apertet su oculos it ne trovat se li puella-ocules vidente infra vers li sus; it existet solmen li stelles in li deserte del Nocte sin sole – li abominabil omní-namic contra quel il hat denove audaciat, ma ne posset incontrar. Forsan li puella ancor ne hat emerset ex li aqua! Il vell provar dormir, nam il ne audaciat mover se, e forsan quande il vell avigilar se il vell trovar su cap sur li gremie de ella, e li bell obscur visage, con su profund blu oculos, inclinat sur le. Ma quande il avigilat se il trovat su cap sur li grámine, e benque il saltat con su tot corage, tal qual it esset, restituet, il ne departet por li chasse con li sam zel quam li anteyan die; e, malgré li sol-glorie in su cordie e venes, su chassada esset ti-ci die minu ardent; il manjat poc, e desde li comensa esset pensativ til li punctu de tristesse. Un duesim vez defetat e desgraciat! Esque su corage esset necos plu quam li efecte del luce solari sur su

cerebre? Esque il esset solmen un balle jettat inter li luce e li tenebres? Alor un tam povri despectibil creatura il esset! Ma avan le stat un triesim chance. Si il fallit li triesim vez, il ne audaciat tande qualmen il vell dever pensar pri se self! Nu it esset sat mal – ma tande!

Vé! it evenit nullmen plu bon. Li moment in quel li sole descendet, il fugit quam de un legion de diáboles.

In tot sett vezes, il provat incontrar li nocte venient con li fortie del jorne passat, e sett vezes il fallit – fallit con un tam grand crescentie de falliment, con un crescent sensu de ignominie, quel supreset in fine mem omni solari horas e juntet nocte a nocte, talmen, con li misere, self-acusation, e perdicion de confidentie, anc comensat evanescer su corage jornal, e in fine, pro exhaustion, pro har jacet extern li tot nocte pos har inhumidat se, e nocte pos nocte, – lu max mal esset que, pro li erodent mortatri timore, e li honte pri honte, li dorme forlassat le, e ye li settesim matine, vice ear chassar, il reptet ad in li castelle e intrat su lette. Li grand sanítá, pri quel li

sorciera hat penat se tam mult, hat capitulat,
e pos un o du hores il esset gemient e criant
con delirie.

XVI. Un mal infirmera

WATHO self esset malad, quam yo ha dit, e pro to esset in plu mal humore; e in plu, it es un particularitá de sorcieras que to quel genera simpatie in altres genera repulsion in ili. In céteri, Watho possedet ancor un povri, ínpotent, rudimentari conscientie, just suficient por far la íncomod, e talmen plu malin. Talmen, quando ella audit que Photogen esset malad, ella esset incolerat. Malad, vermen! pos su tot eforties saturar le con il vive del sistema, con li fortie solari self? Un abject falliment, ti púer! E pro que it esset su propri falliment, ella trovat le genant, comensat desamar le, comensat odiar le. Ella regardat le tam quam un pictor vell vider un pictura, o un poete un poema, in quel su sol successe esset li successosi creation de un ínremediabil bosillatura. In li cordies de sorcieras, amore e odie jace tot proxim unaltru, e sovente voltige li un sur li altru. E sive pro que su falliment con Photogen frustrat anc su planes pri Nycteris, sive pro que su maladie hat fat la mem plu un marita de diábol, certmen Watho nu trovat anc li

puella genant, e odiat saver que ella vivet in li castelle.

Ella ne esset tro malad, tamen, por ear al chambre del povri Photogen por tormentar le. Ella dit le quam un serpente que ella odiat le, e sibilat quam un serpente diente it, con su nase e menton aspectente tre acut, e su fronte tre plat. Photogen pensat que ella intentet mortar le, e apen audaciat manjar quocunc portat til le. Ella dat órdenes que omni radie del sole mey esset impedit intrar su chambre; ma pro to il acostumat se un poc al obscuritá. Ella sovente prendet un de su fleches, e con it ella nu titillat le con li extremitá plumat, nu picat le con li punta til quande li sangue fluet infra. Quo ella intentet yo ne posse explicar, ma ella creat velocimen in Photogen li determination escapar li castelle: quo far pos to il intentet pensar plu tard. Qui save, forsan il vell posser trovar su matre alcú ultra li foreste! Si ne vell har existet li larg zones de obscuritá queles dividet un jorne del altri, il vell timer nullcos!

Ma nu, jacente ínpotent in li obscuritá, ye vezes venit le tra it li visage del charmant creatura qui durant ti ta horribil unesim nocte cuidat le tam dulcimen: esque il ne vell vider la denove? Si ella esset, quam il hat concludet, li nimfa del rivere, pro quo ella ne hat retornat? Ella vell har posset docer le ne timer li nocte, nam ella self clarmen nullmen timet it! Ma tande, quande venit li jorne, ella semblat in facte terret – pro quo to, vidente que tande trovat se nullcos a timer? Forsan alqui tam acustomat al obscuritá timet contrarimen li lúmine! Tande venit su egoistic joya pri li ascendentie del sole, fante le ciec pri li condition de ella, fante le acter contra la, in ínmeritet maniere pro su amabilitá, tam cruel quam Watho a le! Quam dulci e car e charmant ella esset! Si it existet savagi besties qui aparit solmen durant li nocte, e qui timet li lúmine, alor pro quo ne vell exister anc puellas fat in sam maniere – qui ne posset suportar li lúmine, just quam il ne posset suportar li obscuritá! Si solmen il vell posser trovar la denove! Ah, quam diferentmen il vell acter contra la! Ma vé! forsan li sole hat mortat la – fondet la –

perbrulat la – exsiccat la – talmen it vell har
eventit, si ella esset li nimfa del rivere!

XVII. Li Lupo de Watho

DESDE ti horribil matine Nycteris nequande posset denove esser se self. Li subit lúmine hat esset presc li morte contra la: e nu ella jacet in li obscuritá con li memorie de un terrific acutitá – un alquicos quel ella apen audaciat rememorar, por que mem li sol pensation pri it ne mey picar la ultra to quo ella posset suportar. Ma to ci esset nullcos in comparation al dolore causat in ella per li rememoration del ruditá del splendent creatura quem ella hat cuidat durant que il timet; nam in li moment que li sufrentie de il hat transeat a la, e il trovat se líber, li unesim usada de su retornant fortie esset in despecter la! Ella astonat e astonat; it esset omnicos ultra su propri comprehension.

Pos ne long, Watho complotat mal contra la. Li sorciera esset quam un malad infant quel trovat su ludette genant: ella vell lacerar la in pezzes e vider ca it creat amusement. Ella vell plazzar la in li sole e vider la morir, quam un meduse del salat ocean jettat contra un calid rocca. It vell

esser un spectacul por aleviar su lupal dolore. Talmen, un die un poc avan midí, durant que Nycteris dormit max profundmen, ella fat portar un obscurijat portuore til li porta, in quel ella fat du ex su mannes portar la til li planura in alt. Ta ili extirat la, mettet la sur li grámine, e forlassat la.

Watho regardat li tot spectacul de su alt turre, tra su telescope; e apen hat ili forlassat Nycteris que ella videt la seder se ad supra, e in li sam moment jettar se infra denove con su facie vers li terre.

"Ella va prender un colpe de sole", dit Watho, "e talmen prender su fine."

Pos ne long, tormentat per un mosca, un buffle con un grandissim bosse e vellut crine venit galoppante, rectmen vers u ella jacet. Vidente li cose sur li herbe it spasmat un poc, deviat se quelc metres, haltat, e venit lentmen con un maliciosi aspecte. Nycteris jacet tre calm, mem ne vidente li animale.

"Nu ella va esser huf-frappat til li morte!" dit Watho. "Talmen acte ti creaturas."

Quande li buffle atinget la, it flarat la in omniloc e forlassat la; poy retornat e flarat denove: poy it forcurret quam si un demon hat prendet it per li caude.

In sequent venit un gnu, un mem plu dangerousi animale, quel fat circa lu sam; poy un magri svin savagi. Ma null creatura nocet la, e Watho trovat se incolerat contra li tot cose.

Finalmen, in li ombre de su capillatura, li blu oculos de Nycteris hat recuperat un poc, e li prim cose quel ili videt esset un consolation. Yo ha ja racontat pri qualmen ella conosset li nocte-margaritas, chascun un acutmen puntat conette con un rubi extremitá; e unvez ella hat separat li radies de un ex ili, con fingres trement, nam ella timet esser extremen ínpolit, e forsan nocent it; ma ella ya volet, ella dit a se self, vider li secrete quel it tam cautmen celat; e ella trovat su aurin cordie. Ma nu, just avan su oculos, in li vele de su capilles, in li dolci

crepuscul quel nigritá fat que ella posset vider it perfectmen, stat un margarita con su rubi punta apertet largmen in un anelle carmin, monstrante su aurin cordie sur un platil argentin. Ella in prim ne reconosset it quam un cone hant avigilat se, ma un poc attention revelat li veritá a ella. Alor quo vell har posset esser tam cruel al charmant creaturette, fortiante it aperter se talmen e expande su nud cordie vers li terribil lampe mortal? Quicunc hat fat it, it deve esser ti quel hat jettat la ta por esser brulat til li morte in su foy. Ma ella havet su capilles, e posset pender su cap, talmen fante un micri dolci loc noctal in li circumité! Ella probat far inclinar li margarita infra por evitar li sole, e far su petales pender just quam su capilles, ma ne posset. Vé! it ja esset brulat e mort! Ella ne savet que it ne posset ceder a su mild fortie pro que it esset trincant li vive, con li tot zel del vive, de to quel ella nominat li lampe mortal. Oh, quam li lampe brulat la!

Ma ella continuat pensar – ne savente qualmen; e strax comensat reflecter que, pro que it ne trovat se un tegment in li chambre except ti in quel rulat li grand foy,

li micri Rubi-punta devet har videt li lampe mill vezes, e devet conosser it bonissim! e it ne hat mortat it! No, pensante plu, ella comensat questionar esque ti, in quel ella nu videt it, ne vell esser su plu perfect condition. Nam nu ne solmen li tot semblat perfect, quam it ya semblat anc antey, ma chascun parte monstrat anc su propri perfection, li perfection de quel fat it capabil combinar con li reste in un mem plu alt perfection del tot. Li flore self esset un lampe! Li aurin cordie esset li luce, e li argentin borde esset li alabastri globe, habilmen ruptet, e largmen expandet por lassar exear li glorie. Yes: li radiant forme clarmen esset su perfection! Talmen, si it esset li lampe quel hat apertet it in ti forme, li lampe ne posset esser ínamical vers it, ma devet esser del sam tipe, vidente que it perfectionat it! E denove, ella pensante pri it, clarmen existet un ne micri similitá inter les. Alor si li flor esset li micri grand-nepote del lampe e amat it sempre? E si li lampe ne intentet nocer la, ma ne posset impedir se? Vidente li rubi puntas it semblat que ili un vez o un altri hat esset nocet: si li lampe esset fant to quel it posset por auxiliar la – apertent la in un o un altri

maniere quam it fat li flore? Ella vell tolerar it con patientie, e vider. Ma tam índelicat li colore del herbe! Ma forsan, su oculus ne essente fat por li luminosi lampe, ella ne videt les tal qual ili esset in veritá! Tande ella rememorat quam diferent esset li oculus del creatura quel ne esset un puella e qui timet li obscuritá! Ah, si solmen li obscuritá vell venir denove, tot brasses, amabil e leni omniloc circum ella! Ella vell atender e atender, e tolerar, e esser patient.

Ella jacet tam ínmobil que Watho ne dubitat que ella hat evanescet. Ella esset sat cert que ella vell esser mort ante que li nocte vell venir por restorar la.

XVIII. Refugie

FIXANTE su telescope sur li forme ínobil, por que ella mey posser vider it strax quande venit li matine, Watho descendet del turre til li chambre de Photogen. Il ja hat ameliorat se mult, e ante que ella forlassat le, il hat ja decidet forlassar li castelle mem ti ci nocte. Li obscuritá esset vermen terribil, ma Watho mem plu terribil quam it, e il ne posset escapar durant li jorne. Talmen, strax quande li dom semblat calmar se, il serrat su cintura, pendet sur it su chass-cultelle, mettet un flacon de vin e quelc pane in su tasca, e prendet su arc e fleches. Il exeat li dom e strax sequet li via til li planura. Ma con su maladie, li terrores del nocte, e su horrore del savagi besties, quande il atinget li planura il ne posset far mem un altri passu, e sedet se, pensante it melior morir quam viver. Ma malgré su timore, li dorme atinget le, e il cadet ye su tot longore sur li leni herbe.

Ante har dormit long il avigilat se con un tam strangi sensation de comfort e

securitá que il credet li albe har finalmen venit. Ma circum le it esset obscur nocte. E li ciel – no, it ne esset li ciel, ma li blu oculus de su nayade vidente infra vers le! Denove il jacet con su cap in su gremie, e omnicos esset bon, nam clarmen li puella timet li obscuritá tam poc quam il li jorne.

"Mersí", il dit. "Tu es quam un vivent armatura a mi cordie; tu lassa li timore for de me. Desde tande yo ha esset malad. Esque tu venit ex li rivere quande tu videt me transear it?"

"Yo ne vive in li aqua", ella respondet. "Yo vive sub li pallid lampe, e mori sub lu brilliant."

"Ah, yes! Yo comprende nu", il replicat. "Yo ne vell har actet quam li ultim vez si yo vell har comprehendet; ma yo pensat que tu mocat me; e yo es talmen fat que yo ne posse ne esser timet per li obscuritá. Yo peti tui pardon pro har lassat te talmen, pro que, quam yo dit, yo ne comprehendet. Nu yo crede que tu vermen esset terret. Esque ne?"

"Certmen yes", respondet Nycteris, "e va denove. Ma pro quo tu vell esser tal, yo nullmen posse comprender. Tu deve saver quam mild e dolci es li obscuritá, quam amabil e charmant, quam leni e veluri! It prende te contra su sinu e ama te. Ante un poc, yo jacet debil e morient sub tui calid lampe. – Qualmen tu nomina it?"

"Li sole", murmurat Photogen. "Yo espera talmen que il mey hastar se!"

"Ah! ne espera to. Ne fa le hastar, por mi cause. Yo posse cuidar te contra li obscuritá, ma contra li lúmine yo have nequi possent cuidar me. – Quam yo dit te, yo jacet morient in li sole. Subitmen yo respirat profundmen. Un frisc vente venit e curret sur mi facie. Yo videt in supra. Li tortura esset for, nam li lampe mortal esset for. Yo espera que il ne mori e deveni ancor plu brilliant. Mi terribil cap-dolore esset for, e mi vision retornat. Yo sentit me nov-creat. Ma yo ne stat sur mi pedes strax, nam yo esset ancor fatigat. Li herbe circum me devenit frisc e su colore leni. Alquo humid descendet sur it, e nu it esset tam plesent a mi pedes que yo levat me e circumcurret. E

pos ti long circumcurrida, yo subitmen trovat te jacent, just quam ante un poc anc yo hat esset jacent. Talmen yo sedet me apu te por cuidar te, til quande tui vive – e mi morte – va denove venir."

"Tam bon tu es, bell creatura! – Vi, tu pardonat me mem ante que yo petit it!" criat Photogen.

Talmen ili cadet in conversation, e il racontat la to quo il savet pri su historie, e ella racontat le quo ella savet pri li su, e ili concordat pri li deve escapar tam lontan de Watho quam possibil.

"E noi deve partir strax", dit Nycteris.

"Li moment in quel veni li matine", replicat Photogen.

"Noi ne deve atender li matine", dit Nycteris, "nam tande yo ne vell posser mover me, e quo tu vell far li nocte sequent? In céteri, Watho vide max bon in li jorne. Adver, tu deve venir nu, Photogen. – Tu deve."

"Yo ne posse; yo ne audacia", dit Photogen. "Yo ne posse mover me. Solmen levar mi cap de tui gremie fa que li maladie del terrore capte me."

"Yo va esser con te", dit Nycteris, tranquilisante. "Yo va cuidar pri te til quande va venir tui horribil sole, e tande tu posse lassar me, e escapar tam rapid quam possibil. Solmen mette me in un obscur loc ante to, si un tal loc trova se."

"Yo nequande va lassar te denove, Nycteris", criat Photogen. "Solmen atende til quande li sole veni, e retorna mi fortie, e noi va ear junt, e nequande, nequande separar."

"No, no", persistet Nycteris; "noi deve ear nu. E tu deve aprender esser tam fort in li obscuritá quam in li jorne, altrimen tu va sempre esser solmen demí brav. Yo ha ja comensat – ne luctante contra tui sole, ma probante trovar pace con le, e comprender quo il es in veritá, e quo il intende con me – ca il intende nocer me o far me melior. Tu deve far lu sam con mi obscuritá."

"Ma tu ne save qual tip de foll animales trova se ta vers li sud", dit Photogen. "Ili possede grandissim verd oculos, e ili vell permanjar te quam un pezze selerí, tu bell creatura!"

"Veni, veni! tu deve", dit Nycteris, "o yo va dever ficter lassar te, por far te venir. Yo ha videt li verd oculos pri quel tu parla, e yo va protecter te contra les."

"Tu! Qualmen tu posse far to? Si it vell esser jorne, yo nu vell protecter te contra lu max mal ex ili. Ma nu tal qual yo es, mem vider yo ne posse in ti abominabil obscuritá. Tui oculos yo ne vell posser vider sin li luce trovat in ili; quel fa me capabil vider directmen in li cieles tra les. Ili es li fenestres ad in li cieles ultra li ciel terrestri. Yo crede que ili es li sam loc u es forjat li stelles self."

"Alor veni, o yo va cluder les", dit Nycteris, "e tu ne va vider les denove til quande tu acte bon. Veni. Benque tu ne posse vider li savagi besties, yo sí."

"Tu posse! e tu peti que yo veni!" criat Photogen.

"Yes", respondet Nycteris. "E plu quam to, yo vide les long ante que ili posse vider me, talmen que yo posse protecter te."

"Ma qualmen?" persistet Photogen. "Tu ne posse tirar con arc e fleche, o dar colpes con li chass-cultelle."

"No, ma yo posse evitar les omnes. Nu, just quande yo trovat te, yo esset fant un lude con du o tri ex ili in sam témpor. Yo vide, e anc flara les, long ante que ili es vicin – long ante que ili posse vider o flarar me."

"Tu nu ne vide o flara nequel de ili, o sí?" dit Photogen íntranquilmen, levante se sur su cude.

"No – nequo actualmen. Yo va vider", replicat Nycteris, e saltat sur su pedes.

"Oh, oh! ne lassa me – mem un moment", criat Photogen, efortiante su

ocules por mantener la in su vision tra li obscuritá.

"Esse quiet, o ili va audir te", ella respondet. "Li vente veni del sud, e ili ne posse flarar nos. Yo ha aprendet omnicos pri to. Desde li retorna del charmant obscuritá, yo ha fat ludes con les, plazzante me queolvez just al borde del vente, lassante que un ex ili flara me."

"Oh, horribil!" criat Photogen. "Ples ne insister far talmen. Quo esset li consequentie?"

"Sempre in ti instant il tornat se con ocules plen de elan, e saltat vers me – except que il ne posset vider me, tu memora bon. Ma con mi ocules tam plu bon quam li sus, yo posset vider le perfectmen, e sovente forcurrent circum le til quando yo flarat le, e tande yo savet que il quamcunc ne posset trovar me. Si li vente vell tornar, e nu curren in li altri direction, un tot armé ex ili vell precipitar se vers nos, lassante nos null spacie por refugie. Tu mey venir junt."

Ella prendet le per li manu. Il cedet e levat se, e ella ductet le for. Ma su passus esset debil, e durant que li nocte continuat, il semblat plu e plu pret a crular.

"Oh cieles! Yo es tam fatigat! e tam terret!" il dit sovente.

"Apoya te sur me", Nycteris respondet tande, mettente su brasse circum le, o tappante su guancie. "Fa quelc passus in plu. Chascun passu for del castelle es un clar ganie. Apoya te plu sur me. Yo es nu sat fort e standa bon."

Talmen ili continuat. Li penetrant noctocules de Nycteris remarcat mult pares, verdi coses brillante quam aperturas in li obscuritá, e ella fat mani circul-via por mantener lor distantie de ili; ma ella nequande dit Photogen que ella videt les. Con cuida ella mantenet le for li ínplat locs, solmen sur li max moll e max glatt herbe, parlante le gentilmen li tot via – pri li charmant flores e li stelles – pri quam confortabil semblat li flores, ta infra in su verdi lettes, e quam felici li stelles ad supra in su blu tales!

Quande comensat venir li matine, il comensat ameliorar se, ma esset terribilmen fatigat pro marchar vice dormir, particularimen pos un tal long periode de maladie. Anc Nycteris, pro har apoyat le, pro li crescent timore del lúmine quel hat comensar fluer ex li ost, esset tre fatigat. In fine, ambi egalmen exhaustet, nequi ex li du posset auxiliari li altri. Quam per consente ili haltat. Inbrassante unaltru, ili stat in li medie del larg herbosi terren, nequi ex li du capabil far un passu, ambi suportat solmen per li inclinant debilitá del altri, chascun pret a cader si solmen li altri vell moer se un poc. Ma durant que li un debilisat plu e plu, li altri comensat infortiar se. Durant que li marea del nocte comensat abassar, ti del jorne comensat fluer; e nu li sole precipitat vers li horizonte, portat sur su scumeant undeation. E quam sempre, Photogen reviventat se. Finalmen li sole lansat se ad supra in li aere, quam un avie ex li manu del Patre del Lúmines. Nycteris emisset un cri de dolore e celat su visage in su manus.

"Oh mi!" ella sospirat; "Yo time talmen! Li terribil lúmine pica!"

Ma in li sam instant, tra su ciecitá, ella audit Photogen emisser un bass ride de exultation, e in li sequent sentit se esser prendet ad supra; ella qui li tot nocte hat cuidat e protectet le quam un infante nu trovat se in su brasses, portat ad avan quam un bebé, con su cap jacent sur su epol. Ma ella esset la melior, nam mem suffrente plu, ella timet necos.

XIX. Li hom-lupo

LI moment in quel Photoget prendet Nycteris, li telescope de Watho esset perquisient li plató con colere. Ella oscillat it for con furie e, currente vers li chambre, percludet se ta. Ta ella unguentat se de cap til pede con un cert unguente; sucusset su long rubi capillatura infra, e ligat it circum su tallia; tande comensat dansar, girante plu e plu rapidmen, deveniente plu e plu coleric, til quande su bocca scumat pro furie. Quande Falca eat serchar la, ella ne posset trovar la necú.

Quande ascendet li sole, li vente changeat se lentmen e circumeat, til quande it sufflat del nord. Photogen e Nycteris aproximat se vers li borde del foreste, Photogen ancor portante Nycteris, quande ella moet se un poc ye su epol íntranquilmen e murmurat in su orel.

"Yo flara un savagi bestie – ti direction ta, de u veni li vente."

Photogen tornat se vers li castelle, e videt un obscur maculette sur li planura. Vidente it, it agrandat se: it venit trans li herbe con li rapiditá del vente. It venit plu e plu proxim. It aspectet long e bass, ma forsan pro har curret con un tal rapidore. Il plazzat Nycteris ad infra sub un árbor, in li nigri ombre del trunc, incordat su arc, e selectet su max ponderosi, max long, max acut fleche. In li moment in quel il mettet li incisura contra li corde, il notat que li creatura esset un colossal lupo, precipitante se vers le. Il deligat su cultelle in li foderale, demí-tirat un altri fleche ex li flechiere, por li casu in quel li unesim vell fallir, e visat li scope – ye un bon distantie, por lassar sat témpor por un duesim prova. Il tirat. Li fleche levat se, volat rect, descendet, atinget li bestie, e lansat se denove in li aere, duplicat quam li littere V. Strax Photogen happat li altri, tirat, forjettat su arc, e extraet su cultelle. Ma li fleche jacet in li péctor del bestie, til li plum; it cadet culbutante con un grandissim surd son quande su dorse battet li suol, gemit, stramplat un o du vezes, e jacet ímobil, tot alongat.

"Yo ha mortat it, Nycteris", criat Photogen. "It es un grand rubi lupo".

"Oh, mersí!" respondet Nycteris debilmen de detra li árbor. "Yo esset cert pri to. Yo havet null timore."

Photogen aproximat se al lupo. It esset un monstru! Ma il esset vexat que su unesim fleche hat functionat tam mal, e esset minu pret a perdir li altri quel hat fat se un tam bon servicie: con un long e fort tira, il traet it ex li pector del brute. Esque su oculos monstrat le li veritá? Ta jacet – ne un lupo, ma Watho, con su capilles ligat circum su tallia! Li folli sorciera hat fat se self ínvulnerabil, quam ella suposit, ma hat obliviat que, por tormentar Photogen, ella hat tuchat un de su fleches. Il retrocurret vers Nycteris e informat la.

Ella frissonat e plorat, e ne volet vider.

XX. Omnicos es bon

NU trovat se null rason fugir mem un passu plu. Li sol quel li du hat timet esset Watho. Ili lassat la ta e retroeat. Un grand nube venit e covrit li sole, e un pesant pluvie comensat cader, e Nycteris trovat se tre refriscat, nu posset vider un poc, e con li auxilie de Photogen marchat suavimen sur li frigidat humid herbe.

Ne hante eat tre lontan ili incontrat Fargu e li altri chassatores. Photogen dit les que il hat mortat un grand rubi lupo, e que it esset Seniora Watho. Li chassatores semblat seriosi, ma li joya trasplendet.

"Alor", dit Fargu, "Yo va ear e sepulter mi mastressa."

Ma quande ili atinget li loc, ili trovat que ella esset ja sepultet – in li ventre de mani avies e besties qui hat fat la lor dejuné.

Tande Fargu, rejuntente se con les, volet tre sagimen que Photogen mey ear al

rey por dir le li tot historie. Ma Photogen, mem plu sagi quam Fargu, ne intentet departer til quande il hat maritat Nycteris; "Nam tande", il dit, "li rey self ne posse divider nos; e si existet in li monde du persones inter quel li un ne posse viver sin li altre, it es Nycteris e yo. Ella deve docer me devenir brav in li obscuritá, e yo deve cuidar pri la til quande ella posse tolerar li calore del sole, til quande il auxilia la vider, vice far la cieci."

Ili maritat se li sam die. E li die sequent ili eat junt til li rey e racontat li tot historie. Ma per chance trovat se in li corte li patre e matre de Photogen, ambi in alt favore con li rey e reyessa. Aurora presc morit pro joya, e dit les omni qualmen Watho hat mentit, fante la creder que su infante esset mort.

Nequi savet alquo pri li patre o matre de Nycteris; ma quande Aurora videt in li charmant yuna su propri azur oculus splendente tra li nocte e su nubes, it fat la pensar strangi coses, e marvelar pri qualmen mem li males posse servir quam ligament inter li bones. Tra Watho, li

matres, qui nequande ha videt unaltru, hat changeat oculus in su filias.

Li rey dat les li castelle e li terrenes de Watho, e ta ili vivet e docet unaltru durant mult annus queles ne semblat long. Ma mem ante li passada del unesim Nycteris comensat amar li jorne plu, pro que it esset li vestiment e coron de Photogen, e ella videt que li jorne esset plu grand quam li nocte, e li sole plu senioral quam li lune; e Photogen hat comensat amar li nocte plu, pro que it esset li matre e li hem de Nycteris.

"Ma qui save", Nycteris customat dir a Photogen, "que quande anc noi for-*ea*, forsan anc noi va intrar in un jorne tam plu grandiosi quam tui jorne, quam tui jorne es plu grandiosi quam mi nocte?"